

На основу члана 68. став 2. и члана 71. став 3. Закона о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и члана 18. став 1. тачка 3) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – одлука УС), гувернер Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У О БЛИЖИМ УСЛОВИМА И НАЧИНУ ОТВАРАЊА, ВОЂЕЊА И ГАШЕЊА ТЕКУЋИХ РАЧУНА

Уводне одредбе

1. Овом одлуком уређују се ближи услови и начин отварања, вођења и гашења текућих рачуна корисника платних услуга код пружаоца платних услуга.

2. Под пружаоцем платних услуга, у смислу ове одлуке, сматрају се Народна банка Србије, банка и Управа за трезор.

Под текућим рачуном, у смислу ове одлуке, сматра се текући рачун, односно заједнички текући рачун који се води код пружаоца платних услуга, и користи се за извршавање платних трансакција у динарима, као и за друге намене у вези са услугама које се пружају корисницима платних услуга.

Отварање и гашење рачуна код Народне банке Србије

3. Народна банка Србије отвара, води и гаси текуће и друге динарске рачуне банака, укључујући рачуне банака у стечају или ликвидацији и рачуне стечајних, односно ликвидационих маса банака, као и друге динарске рачуне у складу с прописима.

4. Рачуне из тачке 3. ове одлуке Народна банка Србије отвара на основу писменог захтева за отварање рачуна и уговора закљученог с Народном банком Србије.

5. Захтев за отварање рачуна из тачке 4. ове одлуке дат је на обрасцу *Захтев за отварање/гашење рачуна у Народној банци Србије*, који је одштампан уз ову одлуку као Прилог 1 и њен је саставни део.

Уз захтев из става 1. ове тачке, подносилац захтева доставља следећу документацију:

- 1) решење о упису у регистар код надлежног органа;

2) акт надлежног органа о оснивању ако за подносиоца захтева регистрације није прописано и ако се оснива непосредно на основу закона, односно извод из закона ако регистрације није прописано за подносиоца захтева који је основан законом;

3) обавештење органа надлежног за послове статистике о разврставању по делатностима ако за њега разврставање врши орган надлежан за послове статистике – у случају када податак о разврставању по делатностима није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става;

4) документ надлежног органа који садржи порески идентификациони број подносиоца захтева – у случају када тај податак није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става;

5) картон депонованих потписа лица овлашћених за располагања средствима с рачуна (на обрасцу *Картон депонованих потписа*, који је одштампан уз ову одлуку као Прилог 2 и њен је саставни део), који је потписао законски заступник подносиоца захтева, односно лице које је актом из одредбе под 2) овог става овлашћено за заступање, и који је оверен печатом, којим ће се оверавати обрасци платних налога, сагласности за директна задужења у писаној форми и менице;

6) потпис законског заступника подносиоца захтева, односно лица које је актом из одредбе под 2) овог става овлашћено за заступање, који је оверио надлежни орган (на обрасцу *Оверени потписи лица овлашћених за заступање*, који је одштампан уз ову одлуку као Прилог 3 и њен је саставни део).

Уз захтев за отварање других рачуна, подносилац захтева који већ има отворен рачун код Народне банке Србије доставља:

1) позив на пропис којим је утврђен основ за отварање другог рачуна;

2) картон депонованих потписа из става 2. одредба под 5) ове тачке.

6. Ако Народна банка Србије утврди да су испуњени услови за отварање рачуна, с подносиоцем захтева закључује уговор о отварању, вођењу и гашењу рачуна (у даљем тексту: клијент Народне банке Србије) и отвара му одговарајући рачун.

7. Рачуне из тачке 3. ове одлуке Народна банка Србије гаси клијенту Народне банке Србије на основу писменог захтева за гашење тих рачуна.

Захтев за гашење рачуна из става 1. ове тачке доставља се на обрасцу *Захтев за отварање/гашење рачуна у Народној банци Србије* из тачке 5. ове одлуке.

Народна банка Србије гаси рачуне из става 1. ове тачке и ако клијент Народне банке Србије престане да постоји као правни субјект:

- 1) на основу закона или другог прописа;
- 2) због стечаја или ликвидације;
- 3) због насталих статусних промена.

8. Народна банка Србије, у случају из тачке 7. став 3. одредба под 1) ове одлуке, новчана средства клијента преноси на рачун правног следбеника, односно на рачун правног лица одређеног законом или другим прописом, у складу са тим законом, односно прописом и гаси рачуне тог клијента.

Ако законом или другим прописом није одређен правни следбеник или друго правно лице на чији се рачун средства преносе – Народна банка Србије новчана средства клијента преноси на рачун отворен за средства која се не користе и гаси рачуне тог клијента.

9. Народна банка Србије, у случају из тачке 7. став 3. одредба под 2) ове одлуке, гаси све рачуне клијенту Народне банке Србије над којим је отворен поступак стечаја или ликвидације, и то на основу захтева стечајног, односно ликвидационог управника, и истовремено отвара рачун у стечају, односно рачун у ликвидацији.

Уз захтев из става 1. ове тачке, стечајни, односно ликвидациони управник подноси следећу документацију:

- 1) решење о отварању стечајног, односно ликвидационог поступка који је уписан у регистар код надлежног органа;
- 2) захтев за отварање рачуна у стечају, односно рачуна у ликвидацији;
- 3) обавештење органа надлежног за послове статистике о разврставању по делатностима ако разврставање врши орган надлежан за послове статистике – у случају када податак о разврставању по делатностима није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става;
- 4) документ надлежног органа који садржи порески идентификациони број клијента Народне банке Србије – ако тај податак није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става;

5) картон депонованих потписа лица овлашћених за располагања средствима с рачуна (на обрасцу из тачке 5. став 2. одредба под 5) ове одлуке);

6) потпис стечајног, односно ликвидационог управника који је оверио надлежни орган (на обрасцу из тачке 5. став 2. одредба под 6) ове одлуке);

7) налог за пренос новчаних средстава.

Новчана средства клијента Народне банке Србије који је у стечају, односно ликвидацији, Народна банка Србије преноси на новоотворени рачун у стечају, односно рачун у ликвидацији и гаси рачуне тог клијента.

Одредбе ове тачке сходно се примењују у случају закључења стечајног поступка, односно окончања поступка ликвидације над клијентом Народне банке Србије, као и у случају када се након закључења, односно окончања тог поступка, поступак настави над стечајном, односно ликвидационом масом тог клијента.

10. Народна банка Србије, у случају из тачке 7. став 3. одредба под 3) ове одлуке, клијенту Народне банке Србије код кога је настала статусна промена гаси рачуне – на основу његовог захтева или захтева његовог правног следбеника.

Уз захтев из става 1. ове тачке, клијент Народне банке Србије или његов правни следбеник подносе:

1) решење о упису статусне промене у регистар код надлежног органа;

2) решење о упису брисања клијента Народне банке Србије који престаје да постоји у регистар код надлежног органа;

3) обавештење о брисању из статистичког регистра клијента Народне банке Србије који престаје да постоји, односно документ који садржи тај податак;

4) налог за пренос новчаних средстава.

11. Поред података и документације из тач. 5, 7, 9. и 10. ове одлуке, Народна банка Србије може захтевати и подношење других података и документације која је прописана другим законом и прописом.

Отварање и гашење текућих рачуна код банке

12. Банка отвара, води и гаси текуће рачуне, односно заједничке текуће рачуне корисника платних услуга – правних лица, предузетника и потрошача.

13. Рачуне из тачке 12. ове одлуке банка отвара на основу захтева за отварање тих рачуна и закљученог оквирног уговора о платним услугама којим се уређују услови за отварање, вођење и гашење тих рачуна.

Изузетно од става 1. ове тачке, банка може отворати рачуне из тог става и без подношења захтева за отварање тих рачуна, ако је то предвиђено законом или другим прописом.

14. Поред захтева за отварање текућег рачуна, правна лица и предузетници подносе банци следећу документацију:

- 1) решење о упису у регистар код надлежног органа;
- 2) за подносиоца захтева за ког није прописано регистровање – акт надлежног органа о оснивању ако је основан непосредно на основу закона, односно извод из закона ако је основан законом;
- 3) обавештење органа надлежног за послове статистике о разврставању по делатностима ако за њега разврставање врши орган надлежан за послове статистике – у случају да податак о разврставању по делатностима није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става;
- 4) документ надлежног органа који садржи порески идентификациони број подносиоца захтева – у случају да тај податак није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става;
- 5) картон депонованих потписа лица овлашћених за располагање средствима с рачуна или други документ којим се одређеном лицу даје овлашћење за располагање средствима на текућем рачуну;
- 6) потпис овлашћеног лица подносиоца захтева који је оверио надлежни орган – осим ако је ово лице присутно при подношењу захтева за отварање рачуна и документа из одредбе под 5) овог става.

Захтев за отварање текућег рачуна и документ из става 1. одредба под 5) ове тачке могу потписати:

- 1) законски заступник подносиоца захтева;
- 2) друго лице које је одговарајућим актом или одлуком надлежног органа подносиоца захтева овлашћено за давање овлашћења за располагање средствима на текућем рачуну, у складу са општим условима пословања банке код које се отвара рачун.

Правна лица и предузетници не морају доставити банци документацију прописану ставом 1. одредбе под 1), 3) и 4) ове тачке, а

банка је у том случају дужна да одговарајуће податке који су садржани у овој документацији прибави непосредним увидом у регистар привредних субјеката или други јавни регистар који се у складу с прописима води у Републици Србији, односно преузимањем тих података у електронској форми од организације надлежне за вођење овог регистра.

Ако је прибавила податке из става 3. ове тачке непосредним увидом у регистар из тог става, банка је дужна да на одштампаном изводу из овог регистра упише датум, време и лично име лица које је извршило овај увид.

Правна лица и предузетници не морају доставити документ из става 1. одредба под 5) ове тачке ако банка и корисник платних услуга уговоре другачији начин провере аутентичности подносиоца платног налога, односно давања сагласности за извршење платне трансакције.

Оверени потпис овлашћеног лица подносиоца захтева доставља се само у случају да се захтев за отварање текућег рачуна и/или документ из става 1. одредба под 5) ове тачке подносе банци у папирној форми, а лице које је потписало неки од ових докумената није присутно при подношењу тих докумената банци.

Поред захтева за отварање заједничког текућег рачуна, правна лица и предузетници подносе документацију из ове тачке за сваког појединачног имаоца заједничког текућег рачуна.

15. Банка отвара текуће рачуне, односно заједничке текуће рачуне потрошачима на основу захтева за отварање тих рачуна и закљученог оквирног уговора о платним услугама којим се уређују услови за отварање, вођење и гашење тих рачуна.

Захтев из става 1. ове тачке садржи посебно: име и презиме потрошача, адресу његовог пребивалишта, односно боравишта ако нема пребивалиште, као и јединствени матични број потрошача, односно другу одговарајућу идентификациону ознаку за потрошача који нема држављанство Републике Србије.

Ако се захтев из става 1. ове тачке подноси банци електронским путем, банка, у складу са својим општим условима пословања, није дужна да од потрошача захтева да тај захтев потпише.

Поред захтева из става 1. ове тачке, потрошач пре закључења оквирног уговора о платним услугама подноси на увид лични документ

којим се утврђује његов идентитет (лична карта, пасош или друга важећа исправа с фотографијом), као и друге документе у складу с прописима.

Ради располагања средствима на текућем, односно заједничком текућем рачуну потрошача, код банке се депонују потписи лица овлашћених за располагање тим средствима, односно документ којим се одређеном лицу даје овлашћење за располагање средствима на текућем рачуну, с тим што банка и потрошач могу уговорити и другачији начин провере аутентичности подносиоца платног налога, односно давања сагласности за извршење платне трансакције.

16. Банка гаси рачуне из тачке 12. ове одлуке правном лицу и предузетнику на основу писменог захтева за гашење рачуна или на основу оквирног уговора о платним услугама којим се уређују услови за отварање, вођење и гашење тих рачуна, а новчана средства преноси на рачун наведен у том захтеву, односно уговору и гаси рачуне тог правног лица и предузетника.

Захтев из става 1. ове тачке нарочито садржи број рачуна чије се гашење тражи и број рачуна на који се захтева пренос средстава.

17. Банка гаси рачуне из тачке 12. ове одлуке и ако правно лице или предузетник престане да постоји као правни субјект:

- 1) на основу закона или другог прописа;
- 2) због стечаја, ликвидације или брисања из регистра привредних субјеката;
- 3) због насталих статусних промена.

18. Банка, у случају из тачке 17. одредба под 1), новчана средства са рачуна правног лица и предузетника преноси на рачун правног следбеника, односно на рачун лица одређеног законом или другим прописом и гаси рачуне тог правног лица и предузетника.

Ако законом или другим прописом није одређен правни следбеник или друго лице на чији се рачун средства преносе – новчана средства са рачуна правног лица и предузетника банка преноси на рачун отворен код банке за средства која се не користе и гаси рачуне тог правног лица и предузетника.

19. Банка гаси рачун правном лицу на основу захтева за гашење рачуна који подноси стечајни управник у складу са законом којим се уређује стечај, а средства затечена на овом рачуну преноси на рачун наведен у том захтеву.

Уз захтев из става 1. ове тачке, стечајни управник подноси документацију прописану тачком 9. ове одлуке потребну за гашење тог рачуна.

Одредбе ове тачке сходно се примењују у случају закључења стечајног поступка над правним лицем, случају када се након закључења тог поступка поступак настави над стечајном масом тог лица, као и у случају када се на поступак ликвидације сходно примењују одредбе закона којим се уређује стечај.

20. Правном лицу које је у регистар код надлежног органа уписало покретање поступка ликвидације, банка гаси рачун после окончања тог поступка спроведеног у складу са законом.

Банка гаси рачун предузетнику после његовог брисања из регистра привредних субјеката.

21. Банка гаси рачун правном лицу које је престало да постоји као правни субјект услед насталих статусних промена, по окончању тог поступка у складу са законом.

21а. Након гашења рачуна правног лица, односно предузетника, банка на захтев овог лица издаје том лицу без накнаде потврду о гашењу овог рачуна, заједно с податком да су све обавезе према банци у вези са отварањем, вођењем и гашењем тог рачуна измирене.

Потврду из става 1. ове тачке банка доставља правном лицу, односно предузетнику без одлагања у писменој форми на папиру или другом трајном носачу података, у складу са захтевом из тог става.

22. Банка гаси рачуне из тачке 12. ове одлуке потрошачу, на основу писменог захтева за гашење рачуна или на основу оквирног уговора о платним услугама којим се уређују услови за отварање, вођење и гашење тих рачуна, а новчана средства са рачуна потрошача преноси на рачун наведен у том захтеву или уговору, односно врши исплату у готовом новцу у складу са захтевом или уговором и гаси рачуне тог потрошача.

Након гашења рачуна из става 1. ове тачке, банка потрошачу издаје без накнаде потврду да је овај рачун угашен, заједно с податком да су све обавезе према банци у вези са отварањем, вођењем и гашењем тог рачуна измирене.

Потврду из става 2. ове тачке банка доставља потрошачу без одлагања у писменој форми на папиру или другом трајном носачу података, а потрошач може одредити на који од ова два начина је банка дужна да му ову потврду достави.

23. Банке су дужне да код отварања, вођења и гашења рачуна у смислу ове одлуке предузимају радње и мере утврђене законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

23а. Банка не може захтевати од корисника платне услуге да печатом оверава било који документ који је тај корисник дужан да достави банци у складу са овом одлуком, осим ако на писмени захтев овог лица није изричито уговорено да је банка дужна да одбије достављени документ који није оверен печатом.

Обавеза банке да одбије достављени документ који није оверен печатом неће се сматрати изричито уговореном у смислу става 1. ове тачке када је предвиђена једино у општим условима пословања банке на које упућује уговор о платним услугама – осим ако корисник платних услуга није у захтеву из става 1. ове тачке изричито тражио да се ова обавеза банке из општих услова пословања примењује на одређени документ који то лице доставља банци.

Отварање и гашење текућих рачуна код Управе за трезор

24. Управа за трезор отвара, води и гаси текуће и друге рачуне у складу с прописима којима се уређује буџетски систем.

Вођење рачуна

25. Пружалац платних услуга извршене платне трансакције евидентира на нивоу индивидуалне партије.

Поред података на нивоу индивидуалне партије, у помоћним евиденцијама обезбеђују се подаци према контном плану за пружаоца платних услуга, према наменама плаћања.

Пружалац платних услуга дужан је да свакодневно и ажурно евидентира податке у евиденцијама и да обезбеди тачност евидентираних података.

Подаци о дневном промету и стању у основној књиговодственој евиденцији чувају се у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Аналитичке евиденције и исправе у вези са извршавањем платних трансакција, на основу којих се врше књижења у тим евиденцијама, чувају се пет година рачунајући од последњег дана пословне године на коју се односе.

26. Пружаоци платних услуга дужни су да при отварању текућег, односно заједничког текућег рачуна прибаве све податке које су у складу с прописима дужни да достављају Народној банци Србије ради вођења Јединственог регистра рачуна.

Завршне одредбе

26. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о условима и начину отварања, вођења и гашења рачуна код банке („Службени гласник РС“, бр. 33/2005, 25/2009, 106/2013 и 113/2013).

27. Ова одлука објављује се у „Службеном гласнику РС“ и ступа на снагу 1. октобра 2015. године.

О. бр. 11
19. јуна 2015. године
Београд

Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Јоргованка Табаковић, с.р.